ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΤΗΣ 26ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1984 [1]

Κόμμα των Οικολόγων «Les Verts» κατά Επιτροπής και Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Υπόθεση 216/83

Περίληψη

Προσφυγή ακυρώσεως — Φυσικά και νομικά πρόσωπα — Πράξεις που τα αφορούν άμεσα και ατομικά — Πράξεις που εμπίπτουν στη διαδικασία του προϋπολογισμού

(Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 173, και δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977, άρθρο 1, παράγραφος 1)

Όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 1, του δημοσιονομικού κανονισμού, ο οποίος ορίζει τον προϋπολογισμό ως την πράξη που προβλέπει και επιτρέπει εκ των προτέρων, κατ' έτος, τα προβλεπόμενα έσοδα και έξοδα των Κοινοτήτων, η διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού δεν οδηγεί παρά σε έγκριση ανάληψης των δαπανών. Από αυτό έπεται ότι σε καμιά περίπτωση δεν είναι δυνατό οι πράξεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο της σχετικής διαδικασίας να αφορούν άμεσα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Αυτό θα μπορούσε ενδεχομένως να συμβεί μόνο αν επρόκειτο για πράξεις που θεσπίζονται προς εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Στην υπόθεση 216/83,

Κομμα των Οικολογων «Les Verts», ένωση προσώπων χωρίς κερδοσκοπικό σκοπό,

προσφεύγον,

κατά

Επιτροπης των Ευρωπαϊκων Κοινοτητων

και

Συμβουλιου των Ευρωπαϊκων Κοινοτητων,

καθών,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

υποστηριζόμενων από το

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,

παρεμβαίνον,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως:

— της αποφάσεως της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 1983, περί καταρτίσεως και εγκρίσεως του προσχεδίου του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1984,

— της αποφάσεως της Επιτροπής, περί καταρτίσεως και εγκρίσεως του προσχεδίου του συμπληρωματικού γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1983,

— της αποφάσεως του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1983, περί καταρτίσεως και εγκρίσεως του σχεδίου του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1984,

— της αποφάσεως του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1983, περί καταρτίσεως και εγκρίσεως του σχεδίου του συμπληρωματικού γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1983, και

— κάθε συναφούς αποφάσεως.

1. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 27 Σεπτεμβρίου 1983 το Κόμμα των Οικολόγων «Les Verts» (οι πράσινοι), ένωση προσώπων χωρίς κερδοσκοπικό σκοπό, άσκησε, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 1983, περί καταρτίσεως και εγκρίσεως του προσχεδίου του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1984, της αποφάσεως της Επιτροπής, περί καταρτίσεως και εγκρίσεως του προσχεδίου του συμπληρωματικού γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1983, της αποφάσεως του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1983, περί καταρτίσεως και εγκρίσεως του σχεδίου του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1984, της αποφάσεως του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1983, περί καταρτίσεως και εγκρίσεως του σχεδίου του συμπληρωματικού γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1983 και κάθε συναφούς αποφάσεως.

2. Το προσφεύγον προσβάλλει τις προαναφερθείσες πράξεις που εντάσσονται στη διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού στο βαθμό που περιλαμβάνουν κονδύλιο του προϋπολογισμού, το οποίο προβλέπει πιστώσεις προοριζόμενες για «την προετοιμασία της προσεχούς άμεσης εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». Πρόκειται για τη θέση 3708 που μνημονεύεται στο προσχέδιο, καθώς και στο σχέδιο του γενικού προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 1984. Το εν λόγω άρθρο 3708 εντάσσεται στο τμήμα του προϋπολογισμού που αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Εμφαίνεται για πρώτη φορά στον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 1982. Την εν λόγω διάταξη συνοδεύει σχόλιο που διευκρινίζει ότι «η πίστωση αυτή προορίζεται για κάλυψη της από κοινού χρηματοδότησης της προετοιμασίας που αφορά την ενημερωτική πληροφόρηση σχετικά με τις για δεύτερη φορά διεξαγόμενες το 1984 άμεσες εκλογές, σύμφωνα με την απόφαση του Προεδρείου (του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) της 12ης Οκτωβρίου 1982».

3. Κατά το άρθρο 18 του δημοσιονομικού κανονισμού, της 21ης Δεκεμβρίου 1977 (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/002, σ. 77), το Κοινοβούλιο εξουσιοδοτείται να εκτελεί τον προϋπολογισμό εντός των ορίων των πιστώσεων που του έχουν εγκριθεί. Το προσφεύγον εκφράζει φόβους ότι το Κοινοβούλιο θα χρησιμοποιήσει την εξουσία αυτή για να ευνοήσει τα εκπροσωπούμενα στο εκλεγέν το 1979 Κοινοβούλιο κόμματα, εις βάρος εκείνων που δεν εκπροσωπούνταν, όταν θα έλθει η στιγμή της καταβολής των εξόδων συμμετοχής στην προεκλογική εκστρατεία του 1984. Οι φόβοι αυτοί έχουν ως αφετηρία τους απόφαση του Προεδρείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 1982, με την οποία καθορίζεται η κλίμακα κατανομής των πιστώσεων που εντάσσονται στο άρθρο 3708 του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, το 7 % των εν λόγω πιστώσεων κατανέμεται στις 7 πολιτικές ομάδες. Το εναπομένον 93 % κατανέμεται ως εξής: ⅔ σε συνάρτηση με τις έδρες που έλαβαν το 1979 και το ⅓ σε συνάρτηση με τις ψήφους που θα λάμβαναν το 1984.

4. Με παρεμπίπτουσα αίτηση που υπέβαλαν δυνάμει του άρθρου 91 του κανονισμού διαδικασίας, η Επιτροπή και το Συμβούλιο, καθώς και το Κοινοβούλιο, παρεμβαίνον, προέβαλαν ένσταση απαραδέκτου και ζήτησαν από το Δικαστήριο να κρίνει επί της ενστάσεως, χωρίς να εισέλθει στην ουσία της υπόθεσης.

5. Η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι το προσχέδιο του συμπληρωματικού γενικού προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 1983 δεν τροποποιεί το τμήμα που αφορά τον προϋπολογισμό του Κοινοβουλίου, και επομένως είναι αδύνατη η προσβολή του. Δεύτερον εκθέτει ότι το προσχέδιο του γενικού προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 1984 συνιστά προπαρασκευαστική πράξη κατά της οποίας είναι αδύνατη η άσκηση προσφυγής ακυρώσεως. Κατά το Συμβούλιο, οριστικές πράξεις, δυνάμενες κατά συνέπεια να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως, είναι μόνο ο οριστικά εγκεκριμένος προϋπολογισμός και η πράξη διαπίστωσης της οριστικής αυτής έγκρισης στην οποία προβαίνει ο πρόεδρος του Κοινοβουλίου. Τέλος, το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι η προσφυγή είναι

απαράδεκτη για δύο λόγους. Πρώτον, οι προσβαλλόμενες πράξεις είναι προπαρασκευαστικές. Δεύτερον, βάσει συμφωνίας των θεσμικών κοινοτικών οργάνων (ΕΕ C 194, 1982, σ. 1), μόνο το Κοινοβούλιο έχει εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις που αφορούν τον προϋπολογισμό του. Επομένως, η προσφυγή δεν στρέφεται κατά του πραγματικού υπευθύνου για το κονδύλιο του άρθρου 3708 του γενικού προϋπολογισμού.

6. Το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι απαιτείται ανάλυση της διαδικασίας κατάρτησης του γενικού προϋπολογισμού. Από την ανάλυση αυτή προκύπτει ότι οι πράξεις που λαμβάνονται σε κάθε στάδιο της διαδικασίας καθιστούν δέσμιο το όργανο, το οποίο στη συνέχεια καλείται να λάβει την απόφασή του. Εξάλλου, σε περίπτωση που το εν λόγω όργανο δεν αντιδράσει, η ληφθείσα σε προηγούμενο στάδιο πράξη, καθίσταται οριστικός προϋπολογισμός. Κατά συνέπεια, είτε γιατί επηρεάζουν την απόφαση σε μεταγενέστερο στάδιο, είτε γιατί είναι δυνατό να παραγάγουν βέβαια έννομα αποτελέσματα στο μέλλον, οι πράξεις που αφορούν τη διαδικασία του προϋπολογισμού δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν ως προπαρασκευαστικές.

7. Κατά το άρθρο 92, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το απαράδεκτο για λόγους δημοσίας τάξεως. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν συντρέχει προφανώς μία από τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 173, πρώτη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΟΚ. Πράγματι, το άρθρο 1, παράγραφος 1, του δημοσιονομικού κανονισμού, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, ορίζει τον προϋπολογισμό ως την «πράξη που προβλέπει και επιτρέπει εκ των προτέρων, κατ' έτος, τα προβλεπόμενα έσοδα και έξοδα των Κοινοτήτων». Η διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού δεν οδηγεί τελικά παρά σε έγκριση ανάληψης. Άρα, σε καμία περίπτωση δεν είναι δυνατό οι πράξεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο της σχετικής διαδικασίας, να αφορούν άμεσα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Αυτό θα μπορούσε ενδεχομένως να συμβεί μόνο αν επρόκειτο για πράξεις που λαμβάνονται προς εκτέλεση του προϋπολογισμού.

8. Δεδομένου ότι η δικογραφία περιέχει όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λήψη της απόφασης του Δικαστηρίου, η ακρόαση των διαδίκων παρέλκει. Πρέπει, λοιπόν, να γίνει δεκτό, κατ' εφαρμογή των άρθρων 173 της Συνθήκης ΕΟΚ και 92, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ότι η προσφυγή ασκήθηκε από νομικό πρόσωπο, το οποίο δεν αφορούσαν άμεσα οι προσβαλλόμενες πράξεις, και που, υπό την έννοια αυτή, είναι απαράδεκτη.

Για τους λόγους αυτούς,

και αφού άκουσε την έκθεση του εισηγητή δικαστή και τις προτάσεις που ανέπτυξε ο γενικός εισαγγελέας,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους Mackenzie Stuart, πρόεδρο, T. Koopmans, K. Bahlmann και Y. Galmot, προέδρους τμήματος, A. O'Keeffe, G. Bosco, O. Due, U. Everling και R. Joliet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. F. Mancini
γραμματέας: P. Heim

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Καταδικάζει το προσφεύγον στα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 26 Σεπτεμβρίου 1984.

Ο γραμματέας
κ.α.α.

J. A. Pompe

Βοηθός γραμματέας

Ο πρόεδρος

A. J. Mackenzie Stuart